



**Raport z monitorowania „Strategii  
Rozwoju Społeczno - Gospodarczego  
Miasta Przasnysz  
na lata 2016-2022”  
za lata 2016-2018**

Przasnysz, wrzesień 2019 r.

## Wstęp

Strategia Rozwoju Społeczno - Gospodarczego Miasta Przasnysz na lata 2016-2022 jest głównym dokumentem strategicznym samorządu Miasta, określającym cele i kierunki działań polityki rozwoju lokalnego. Pełni kluczową rolę, jako generalny plan postępowania władz samorządowych. Mogą się na ten plan powoływać partnerzy gospodarczy i społeczni w procesie pozyskiwania środków zewnętrznych i budowania własnych strategii działań. Dokument jest narzędziem do intensyfikowania wielosektorowej współpracy z partnerami na poziomie lokalnym i ponadlokalnym.

Strategia Rozwoju Społeczno - Gospodarczego Miasta Przasnysz powstała na podstawie doświadczeń i wniosków z realizacji poprzednich miejskich strategii. Stanowi więc odpowiedź na zdiagnozowane problemy i wyzwania, którym musi sprostać Miasto, aby podnieść jakość życia, ograniczyć wykluczenie społeczne i bezrobocie oraz zapewnić utrzymanie trwałego rozwoju.

Strategia powstała w procesie partycypacyjnym, zainicjowanym przez władze samorządowe Miasta, zrealizowanym przez Wydział Rozwoju i Promocji Miasta przy ścisłej współpracy z Radą Miejską, instytucjami publicznymi, partnerami gospodarczymi i społecznymi.

Strategia składa się z trzech głównych części: diagnostycznej, strategicznej i wdrożeniowej.

Część diagnostyczna zawiera szczegółową analizę miasta w sferze przestrzennej, gospodarczej i społecznej. W części strategicznej sformułowano wizję rozwoju miasta, cele rozwojowe oraz kierunki działań, a część wdrożeniowa obejmuje system monitorowania i ewaluacji efektów wdrażania strategii.

Integralnym elementem skutecznego zarządzania procesem rozwoju miasta jest monitoring strategii.

Niniejszy raport obejmuje okres 3 lat (2016, 2017, 2018) przedstawia sprawozdanie z realizacji celów strategicznych i kierunków działań zawartych w strategii. Stanowi ono źródło informacji o stopniu realizacji strategii, wskazuje zachodzące zmiany oraz określa dynamikę postępu w osiągnięciu przyjętych celów.

Raport przedstawia realizację poszczególnych celów strategicznych w oparciu o mierniki statystyczne oraz podsumowanie działań podejmowanych w latach 2016-2018 przez odpowiedzialne za wdrożenie strategii jednostki.

Dane ilościowe, zgodnie z założeniami metodycznymi monitoringu przedstawiono według przyjętego w strategii wykazu wskaźników monitorowania.

Dane liczbowe zostały pozyskane ze statystyki publicznej, poszerzone o informacje uzyskane z urzędu, jednostek organizacyjnych i organizacji pozarządowych współpracujących z urzędem w realizacji strategii.

## Metodyka raportu

Zgodnie z założeniami zawartymi w strategii raport z jej realizacji jest cyklicznym podsumowaniem realizacji założonych celów.

Monitorowanie i ewaluacja efektów jej realizacji jest integralną częścią Strategii Rozwoju Społeczno - Gospodarczego Miasta Przasnysz na lata 2016-2022. Przyjętej strategii nie należy traktować jako zamkniętego dokumentu, który ma obowiązywać cały czas w niezmienionym kształcie. Cele i kierunki działań przyjęte zostały w określonych warunkach społecznych, ekonomicznych oraz politycznych, które są stanami dynamicznymi. Dlatego osiągnięcie założonych celów wymaga systematycznego monitorowania zmian wewnętrznych i zewnętrznych uwarunkowań rozwoju Miasta, ciągłej obserwacji oraz oceny pozytywnych i negatywnych doświadczeń przy wdrażaniu strategii.

Monitoring ma polegać na systematycznym zbieraniu i analizowaniu ilościowych i jakościowych informacji na temat wdrażanych w ramach strategii zadań. Monitoring ma pełnić następujące funkcje:

- **informacyjną** – monitoring ma obrazować w jakim zakresie wypełniane są cele i jakie pojawiają się trudności w trakcie ich realizacji,
- **edukacyjną** – proces służy dyskusji nad sposobami i możliwościami rozwiązywania problemów, pojawiających się w trakcie realizacji strategii,
- **integrującą** – do udziału w procesie oraz omawiania rezultatów powinni być zaangażowani przedstawiciele samorządu miejskiego oraz różnych środowisk, w tym organizacji pozarządowych.

Strategia ma być monitorowana w cyklu corocznym z zachowaniem następujących terminów:

- opracowanie wstępnych informacji na temat realizowanych projektów i działań (do końca czerwca),
- przygotowanie zestawień statystycznych, możliwie najaktualniejszych, określających wartości wskaźników dla poszczególnych celów (do końca lipca),
- analiza zgromadzonych danych i opracowanie raportu okresowego z realizacji strategii (do końca sierpnia),
- przedłożenie raportu Radzie Miejskiej w Przasnyszu (do końca września),
- organizacja spotkania otwartego dla mieszkańców poświęconego prezentacji wyników realizacji strategii, podjętych i planowanych działań.

Efektom procesu monitorowania oraz przedmiotem dyskusji na temat realizacji Strategii mają być udostępniane publicznie Raporty z realizacji Strategii Rozwoju Społeczno - Gospodarczego Miasta Przasnysz na lata 2016-2022. Raport powinien zawierać:

- podsumowanie realizujących strategię działań podejmowanych przez Urząd Miasta oraz podległe mu jednostki, a także podmioty współpracujące przy realizacji strategii,
- analizę wskaźników monitorowania strategii,
- wnioski i rekomendacje dla przyszłych działań w ramach realizacji strategii.

Monitoring strategii będzie opierał się o zestaw wskaźników dla poszczególnych celów.

Cel	Wskaźnik	Jednostka miary	Źródło danych
<b>Sfera przestrzenna</b>			
Zdrowe i czyste środowisko	Poziom odzysku odpadów	%	Urząd Miasta
	Ilość zmodernizowanych kotłowni indywidualnych	szt.	Urząd Miasta
	Powierzchnia zrewitalizowanych terenów zielonych i wodnych	ha	Urząd Miasta
Rozwój funkcji mieszkaniowych	Liczba oddanych do użytku mieszkań socjalnych	szt.	Urząd Miasta
	Liczba wyremontowanych mieszkań w zasobach komunalnych	szt.	Urząd Miasta
	Liczba nowych mieszkań na rynku komercyjnym	szt.	Urząd Miasta, deweloperzy
	Długość nowo wybudowanej sieci wod-kan	km	Urząd Miasta, MZGKiM
Poprawa jakości infrastruktury drogowej	Długość nowo wybudowanych i wyremontowanych dróg	km	Urząd Miasta
	Liczba kolizji i wypadków drogowych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	szt./1000 m.	KPP
<b>Sfera gospodarcza</b>			
Wzrost atrakcyjności i inwestycyjnej	Powierzchnia nowych gruntów wykorzystywanych pod działalność gospodarczą	ha	Urząd Miasta
	Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON	szt.	GUS
	Liczba osób pracujących	os.	GUS
	Liczba osób bezrobotnych	os.	PUP
Wzrost poziomu przedsiębiorczości i zatrudnienia	Udział % podmiotów zarejestrowanych w danym roku w mieście w ogóle podmiotów zarejestrowanych w danym roku w powiecie	%	GUS
	Liczba osób korzystających z inkubatora przedsiębiorczości	os.	Urząd Miasta, partnerzy
	Udział % bezrobotnych w stosunku do osób w wieku produkcyjnym	%	PUP
<b>Sfera społeczna</b>			
Wzrost świadomości w zakresie jakości i potrzeb kształcenia	Średnie wyniki egzaminów gimnazjalnych	pkt.	OKE
	Ilość projektów edukacyjnych zrealizowanych w placówkach oświatowych	szt.	Urząd Miasta, szkoły
	Liczba uczniów objętych projektami edukacyjnymi	os.	Urząd Miasta, szkoły
	Liczba uczniów przypadających na 1 stanowisko komputerowe w szkołach	os./szt.	Szkoły
Wykorzystanie zasobów kulturowych miasta	Ilość odnowionych obiektów dziedzictwa kulturowego	szt.	Urząd Miasta
	Ilość wydarzeń kulturalnych realizowanych na terenie miasta	szt.	Urząd Miasta, MBP, MH, MDK
	Liczba uczestników wydarzeń kulturalnych organizowanych na terenie miasta	os.	Urząd Miasta, MBP, MH, MDK
	Ilość przedsięwzięć kulturalnych organizowanych na terenie miasta w partnerstwie międzysektorowym	szt./rok	Urząd Miasta, MBP, MH, MDK, NGO
Aktywizacja społeczności lokalnej i wzmacnianie kapitału społecznego	Liczba osób biorących udział w konsultacjach społecznych	os.	Urząd Miasta, NGO
	Ilość dokumentów konsultowanych przez organy konsultacyjno - doradcze	szt.	Urząd Miasta, MRMP, RSMP, PRDPP
	Ilość zadań publicznych zrealizowanych przez organizacje pozarządowe	szt.	Urząd Miasta
Ograniczanie skali	Liczba osób korzystających ze wsparcia MOPS	os.	MOPS
	Liczba osób korzystających z usług wczesnego wsparcia rodziny	os.	MOPS

Cel	Wskaźnik	Jednostka miary	Źródło danych
problemów społecznych	Liczba seniorów uczestniczących w projektach edukacyjnych, kulturalnych i rekreacyjno – sportowych	os.	Urząd Miasta, MH, OSiR, MBP, MDK, NGO
	Liczba dzieci i młodzieży uczestniczącej w zajęciach kulturalno – wychowawczo - sportowych organizowanych przez jednostki organizacyjne miasta	os.	MBP, MH, MDK, OSiR, NGO
	Liczba osób objętych programami profilaktycznymi	os.	MOPS, MKRPA, NGO, MH, MBP

## Podsumowanie realizacji strategii

Przedmiotem Strategii Rozwoju Społeczno - Gospodarczego Miasta Przasnysz na lata 2016-2022 są zdiagnozowane problemy, cele i kierunki działań określone w sferze przestrzennej, gospodarczej i społecznej. W ramach poszczególnych obszarów zidentyfikowane zostały główne wyzwania rozwojowe miasta wynikające ze zaktualizowanej diagnozy, opartej na ilościowych danych statystycznych, badaniach społecznych i ewaluacji dotychczasowej strategii rozwoju.

Diagnoza stanowiła punkt wyjścia do sformułowania wizji rozwoju miasta. Wizja wyraża aspiracje społeczności lokalnej i jest wyobrażeniem docelowego obrazu miasta. Z kolei cele określają priorytety, kluczowe dla osiągnięcia wizji. Wskazanim w strategii kierunkom działań odpowiadać będą projekty, których realizacja jest warunkiem osiągnięcia poszczególnych celów, a w konsekwencji wizji rozwoju miasta.

Schemat struktury celów i kierunków działań przedstawiono poniżej:



W strategii sformułowano wizję rozwoju miasta, która brzmi następująco:

**Przasnysz – miastem wykorzystującym w nowoczesny sposób endogeniczny potencjał, zapewniającym wysokiej jakości warunki życia i pracy, atrakcyjną inwestycyjnie przestrzeń i dynamiczny rozwój przedsiębiorczości mieszkańców.**

Wizja rozwoju Przasnysza podkreśla nowoczesne podejście do rozwoju społeczno - gospodarczego, rozumianego jako proces pozytywnych zmian o charakterze ilościowym i jakościowym, na skutek zarówno endogenicznych (wewnętrznych) jak i egzogenicznych (zewnętrznych) czynników.

Z pozytywnymi zmianami w rozwoju danej jednostki terytorialnej mamy do czynienia wtedy, gdy zachodzą one w sferze gospodarczej, przestrzennej, a także społecznej, kulturowej, ekologicznej równolegle i na skutek działań wielu podmiotów: samorządu terytorialnego, lokalnej społeczności i przedsiębiorców. Są to więc wielopłaszczyznowe procesy, wynikające z wykorzystania różnorodnych endogenicznych zasobów, takich jak: kapitał ludzki i społeczny, potencjał ekonomiczny terytorium, mała i średnia przedsiębiorczość, jakość zarządzania publicznego, jakość infrastruktury technicznej i społecznej oraz zagospodarowania przestrzennego.

## Podsumowanie realizacji celów w sferze przestrzennej

W sferze przestrzennej określono następujące cele:

Sfera przestrzenna	
CELE	Zdrowe i czyste środowisko
	Rozwój funkcji mieszkaniowych
	Poprawa jakości infrastruktury drogowej
	Rewitalizacja

W latach 2016-2018 Urząd Miasta podejmował następujące działania realizujące poszczególne cele:

CEL: Zdrowe i czyste środowisko	
KIERUNKI DZIAŁAŃ	Rozwój systemu segregacji i zbiórki odpadów
	Zwiększenie świadomości w zakresie ochrony środowiska i ekologii
	Wdrożenie niskoemisyjnych i energooszczędnych technologii
	Rewitalizacja obszarów zorganizowanej zieleni miejskiej oraz zbiornika wodnego

### Rozwój systemu segregacji i zbiórki odpadów

Od 2013 roku miasto jest podmiotem odpowiedzialnym za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W latach 2016-2018 zebrano następującą ilość odpadów:

		2016	2017	2018
Niesegregowane (zmieszane) (tona)		5331,800	5519,120	5442,030
Segregowane (tona)		1209,718	726,957	913,584
W tym:	Papier	111,141	110,550	209,749
	Metale i tworzywa sztuczne	700,189	148,667	95,274
	Szkło	122,830	149,020	139,001
	Bio	275,558	318,720	469,560

		2016	2017	2018
Koszt gospodarki odpadami (zł)		5 714 883,51	2 672 834,48	3 398 726,87

W 2018 roku Rada Miejska podjęła uchwałę w sprawie utworzenia Przasnyskiego Klastra Odnawialnych Źródeł Energii w partnerstwie z Gminami: Przasnysz, Jednorzec, Krasne, Krzynowłoga Mała oraz Grupą Perpetum Energia, w skład której wchodzi Perpetum Energia sp. z o.o., MAF Energy sp. z o.o. i Photovoltaic Solar Polska sp. z o.o. Podstawową funkcją klastra jest równoważenie zapotrzebowania na energię w danym obszarze poprzez jej wytwarzanie, dystrybucję lub obrót.

### **Wdrożenie niskoemisyjnych i energooszczędnych technologii**

W latach 2016-2017 dofinansowano modernizację 233 indywidualnych kotłowni. W ramach projektu dofinansowanego z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej mieszkańcy mogli pozyskać dofinansowanie do zakupu pieca w formie dotacji bezzwrotnej do 75 proc. kosztów, ale nie więcej niż 5 tysięcy zł. W zakres modernizacji wchodziła wymiana kotłowni lub palenisk węglowych na gazowe, olejowe lub opalane biomasą.

### **Rewitalizacja obszarów zorganizowanej zieleni miejskiej**

Rewitalizacja parku miejskiego im. T. Kościuszki przebiegała w dwóch obszarach. W 2017 w parku miejskim wykonano nasadzenia 11 drzew gatunków rodzimych. W ramach zadań realizowanych z budżetu partycypacyjnego w 2016 roku zamontowano: zjazd linowy, domek do zabaw dla dzieci, huśtawkę, stojak na rowery oraz dwa podwójne urządzenia siłowni zewnętrznej, a w 2018 roku stoły do gier towarzyskich, ławki i kosze na śmieci. Działania te przyczyniły się do zwiększenia atrakcyjności parku i do zwiększenia liczby użytkowników.

Przeprowadzono też rewitalizację parku przy ul. Makowskiej. W 2017 roku w ramach realizacji zadań z budżetu partycypacyjnego utworzono plac zabaw z bujakami, równoważnią, stołem do ping ponga, ławkami, koszami, siłownię zewnętrzną z 8 urządzeniami do ćwiczeń. W 2018 roku z dofinansowaniem z WFOŚiGW wykonano nasadzenia 84 drzew i 20 sztuk różaneczników. Dodatkowo wykonano wymianę nawierzchni alejek parkowych i wybudowano oświetlenie. Dofinansowano posadowienie pomników związanych z 100. rocznicą odzyskania niepodległości.

Ponadto dążąc do zdrowego i czystego środowiska miasto kontynuowało rozpoczęty w 2010 roku program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest. W latach 2016-2018 usunięto łącznie 145,37 Mg azbestu z 85 nieruchomości.

	<b>2016</b>	<b>2017</b>	<b>2018</b>
Liczba nieruchomości (szt.)	22	29	34
Ilość usuniętego azbestu (tona)	37,01	54,81	53,55

<b>CEL: Rozwój funkcji mieszkaniowych</b>	
<b>KIERUNKI DZIAŁAŃ</b>	Budowa mieszkań socjalnych
	Remonty komunalnych zasobów mieszkaniowych
	Stwarzanie warunków dla powstania komercyjnej oferty na rynku mieszkaniowym
	Uzbrajanie terenów wyznaczonych pod budownictwo jednorodzinne

Mieszkaniowy zasób miasta na koniec 2018 roku stanowiły 344 lokale mieszkalne.

### **Budowa mieszkań socjalnych**

W 2016 roku oddano do użytku budynek socjalny przy ul. Zawodzie o łącznej powierzchni użytkowej 1754m<sup>2</sup>, w którym znalazło swój dom 48 rodzin. Budynek jest dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Inwestycja kosztowała ponad 4,4 miliona zł, 30% stanowiła dotacja z Banku Gospodarstwa Krajowego.

## Remonty komunalnych zasobów mieszkaniowych

W latach 2016-2018 za łączną kwotę 168 016,32zł wyremontowano łącznie 44 mieszkania, co stanowi 12,8% gminnego zasobu mieszkaniowego.

	2016	2017	2018
Liczba wyremontowanych mieszkań (szt.)	6	20	18
Wydatki na remonty mieszkań komunalnych (zł)	95 992,20	39 410,44	32 613,68

Ponadto osobom spełniającym kryteria ustawowe przyznano dodatki mieszkaniowe na łączną kwotę 1 085 581,81zł i energetyczne na kwotę 7 606,40 zł.

		2016	2017	2018
Dodatki mieszkaniowe	Ilość złożonych wniosków (szt.)	498	406	300
	Kwota wypłaconych dodatków (zł)	486 715,36	334 227,48	264 638,97
Dodatki energetyczne	Ilość złożonych wniosków (szt.)	40	24	17
	Kwota wypłaconych dodatków (zł)	3 854,21	2 245,88	1 506,31

Systematycznie rośnie liczba oczekujących na mieszkanie komunalne. Na koniec 2018 roku były to 184 osoby.

## Stwarzanie warunków dla powstania komercyjnej oferty na rynku mieszkaniowym

Na rynku komercyjnym oddano do użytku łącznie 118 mieszkań w 4 budynkach. Trwa budowa 4 budynków wielomieszkaniowych z zaplanowaną liczbą mieszkań 125. Ponadto w latach 2016-2018 oddano do użytkowania 101 budynków jednorodzinnych (liczba obejmuje przebudowę i nadbudowę).

## Uzbrajanie terenów wyznaczonych pod budownictwo jednorodzinne

Miasto wybudowało i wyremontowało łącznie 5 582 m dróg dojazdowych do osiedli mieszkaniowych (szczegóły poniżej).

Corocznie rozbudowywana była infrastruktura wodno-kanalizacyjna. W latach 2016-2018 Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej wybudował łącznie 8,63 km wodociągów i kanalizacji sanitarnej.

	2016	2017	2018
Wybudowana sieć wodociągowa (km)	1164,2	807,5	3194,8
Wybudowana sieć kanalizacji sanitarnej (km)	958,7	1586	925,2

Ponadto tereny mieszkaniowe systematycznie uzbrajane były w sieć energetyczną, ciepłowniczą i telekomunikacyjną. W 2018 roku w Przasnyszu został wybudowany gazociąg o łącznej długości 11 493,73 m oraz wykonano pierwsze przyłącze do budynku jednorodzinnego.

CEL: Poprawa jakości infrastruktury drogowej	
KIERUNKI DZIAŁAŃ	Rozwój ciągów drogowych z ominięciem centrum miasta
	Remonty dróg
	Poprawa bezpieczeństwa komunikacyjnego

W latach 2016-2018 za kwotę ponad 13,5 mln złotych wybudowano i wyremontowano łącznie 5582 m dróg, co stanowi 8,1% całkowitej długości dróg miejskich.



Zestawienie wybudowanych i wyremontowanych ulic zawiera poniższa tabela.

2016		2017		2018	
ulica	długość (m)	ulica	długość (m)	ulica	długość (m)
Mostowa	75	Ławnicza	85	9 Maja	125
Pstra	71	Czeladnicza	84	Orzeszkowej	95
Ławnicza	86	Tylna	80	Cicha	111
Szkolna	378	Zawodzie	908	<b>Razem</b>	<b>331</b>
Ciechanowska	316	Obrońców Westerplatte	120		
Makowska	180	Pszeniczna	104		
Młodych	75	Żytunia	287		
Dworska	170	Agrestowa	551		
<b>Razem</b>	<b>1351</b>	Św. Floriana	187		
		Rolnicza	1494		
		<b>Razem</b>	<b>3900</b>		

łącznie z budową i przebudową ulic wybudowano i wyremontowano nawierzchnię chodników w 21 ulicach. Wybudowano też ścieżkę rowerową o długości 1494 m w ul. Rolniczej.

W latach 2016-2018 budowano i rozbudowywano oświetlenie ulic oraz przejść dla pieszych. Łącznie zamontowano 123 nowe oprawy oświetleniowe i oświetlono 32 przejścia dla pieszych.

#### Poprawa bezpieczeństwa komunikacyjnego

W latach 2016-2018 miasto corocznie dofinansowywało piesze patrole policji kwotą 24 000 zł. Ponadto w latach 2016 i 2017 przekazano dotację na zakup samochodów na potrzeby policji w łącznej kwocie 21 000 zł.

Statystyki dotyczące bezpieczeństwa komunikacyjnego udostępnione przez policję prezentuje poniższa tabela.

	2016	2017	2018
Kolizje drogowe (szt.)	142	130	159
Wypadki drogowe (szt.)	16	12	16

CEL: Rewitalizacja	
KIERUNKI DZIAŁAŃ	Integrowanie działań przestrzennych, gospodarczych i społecznych na obszarze rewitalizowanym
	Realizacja projektów Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Przasnysz na lata 2016-2020

Uchwalono Gminny Program Rewitalizacji Miasta Przasnysz na lata 2016-2020. Dokument został opracowany na podstawie uchwalonej w 2015 roku ustawy o rewitalizacji. W jej rozumieniu rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.

Dokument został opracowany w oparciu o szczegółową diagnozę miasta, która wykazała koncentrację negatywnych zjawisk społecznych, przestrzennie - funkcjonalnych i technicznych na obszarze

zdegradowanym (osiedle nr 2 i 4). Zgodnie ze sformułowaną wizją obszar rewitalizacji ma być przyjaznym miejscem zamieszkania z wyraźnie zaznaczonym centrum aktywności społecznej i kulturalnej dla mieszkańców całego miasta. Wizja realizowana jest poprzez następujące cele:

1. Rozwój oferty kulturalnej oraz wzrost aktywności społecznej,
2. Rozwój gospodarczy,
3. Poprawa jakości przestrzeni miasta,
4. Rozwój funkcji mieszkaniowych,
5. Rozwiązywanie problemów społecznych.

Celom przypisane są kierunki działania, a do nich przyporządkowano podstawowe i uzupełniające przedsięwzięcia rewitalizacyjne. Większość z nich jest w trakcie realizacji jednak dwa ważne projekty jakimi są przebudowa i remont Miejskiego Domu Kultury oraz rewitalizacja wyspy i zachodniej części Parku Miejskiego (etap III) będą realizowane w miarę dostępności środków finansowych. Stan realizacji podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Podmiot realizujący	Stan na dzień 31.12.2018
1	Klub Integracji Społecznej- aktywizacja społeczno-zawodowa szansą na usamodzielnienie	MOPS	do realizacji
2	„Razem dla Zawodzia”- Program Aktywności Lokalnej	MOPS	w realizacji
3	Asystent rodziny wsparciem dla rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym	MOPS	w realizacji
4	Ośrodek Pomocy Kryzysowej – poprawa sytuacji rodzin zagrożonych przemocą w rodzinie	MOPS	w realizacji
5	Rozwój usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania chorego	MOPS / Organizacje pozarządowe wyłonione w trybie konkursowym	w realizacji
6	Dom Senior WIGOR – aktywizacja przasnyskich seniorów	MOPS	do realizacji
7	Inkubacja i Wsparcie Ekonomii Społecznej w subregionie ostrołęckim (działania realizowane w Przasnyszu)	Fundacja Fundusz Współpracy Stowarzyszenie Krajowy Ruch Ekologiczno Społeczny	w realizacji
8	„e-Mocni: cyfrowe umiejętności, realne korzyści” (działania realizowane w Przasnyszu)	Fundacja Aktywizacja i Miasto Przasnysz	w realizacji
9	Prowadzenie Centrum Animacji i Wsparcia dla Społeczności Lokalnej	Federacja Ruch Organizacji na rzecz Społecznej Aktywności ROSA	w realizacji
10	Młodzieżowe Centrum Kariery (działania realizowane w Przasnyszu)	Mazowiecka Wojewódzka Komenda OHP	w realizacji
11	Ośrodek Szkolenia Zawodowego	Mazowiecka Wojewódzka Komenda OHP	w realizacji
12	Ożywienie Rynku poprzez organizację cyklicznych imprez	Miasto Przasnysz i partnerzy	w realizacji
13	Przebudowa budynku po starym kinie na potrzeby Miejskiej Biblioteki Publicznej	MBP	zrealizowany
14	Przebudowa i remont Miejskiego Domu Kultury	Miasto Przasnysz	do realizacji przez MDK
15	Centrum Aktywizacji Biznesu	Powiat Przasnyski	w realizacji
16	Budowa mieszkań socjalnych na osiedlu Zawodzie	Miasto Przasnysz	zrealizowano
17	Remont mieszkaniowego zasobu komunalnego na obszarze rewitalizowanym	MZGKiM	w realizacji
18	Budowa budynku usługowo –mieszkalnego przy ul. 3 Maja3/5	OKNARETsc Edyta Agnieszka Nagiel Wiesław Nagiel	zrealizowany

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Podmiot realizujący	Stan na dzień 31.12.2018
19	Remont i przebudowa budynku usługowo-mieszkalnego w strefie ochrony konserwatorskiej przy ul Rynek 11	Mariusz i Elżbieta Grabowscy	zrealizowano
20	Rewitalizacja Parku Miejskiego (etap II)	Miasto Przasnysz	zrealizowano
21	Rewitalizacja wyspy i zachodniej części Parku Miejskiego (etap III)	Miasto Przasnysz	do realizacji
22	Przebudowa rozwiązań komunikacyjnych, remont i budowa dróg i parkingów w obszarze rewitalizowanym	Miasto Przasnysz GDDKiA	w realizacji

## Podsumowanie realizacji celów w sferze gospodarczej

W sferze gospodarczej określono następujące cele:

Sfera gospodarcza	
CELE	Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej
	Wzrost poziomu przedsiębiorczości i zatrudnienia

W latach 2016-2018 miasto realizowało następujące działania realizujące poszczególne cele:

CEL: Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej	
KIERUNKI DZIAŁAŃ	Powiększenie terenów pod działalność gospodarczą w planach przestrzennych
	Rozbudowa infrastruktury drogowej i towarzyszącej na terenach aktywności gospodarczej
	Wdrożenie działań promocji gospodarczej

W 2016 roku uchwalono Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Przasnysza. W latach 2016-2018 uchwalono 4 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, które zmieniły zapisy istniejących wcześniej planów. Powierzchnia terenów wskazanych w studium pod aktywność gospodarczą wynosi 155 ha. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obejmują 10,5 % powierzchni miasta. Łączna powierzchnia terenów aktywności gospodarczej w planach na koniec 2018 roku wyniosła 3,43 ha. Nie uległa zwiększeniu od 2016 roku.

W latach 2016-2018 rozbudowywano infrastrukturę drogową i towarzyszącą (szczegóły powyżej).

Promowano przedsiębiorstwa odnoszące sukcesy oraz typowano firmy do przyznania nagród i wyróżnień.

CEL: Wzrost poziomu przedsiębiorczości i zatrudnienia	
KIERUNKI DZIAŁAŃ	Wsparcie informacyjno – doradczo - szkoleniowe dla osób bezrobotnych
	Stworzenie warunków do utworzenia inkubatora przedsiębiorczości
	Działania na rzecz podnoszenia kompetencji istotnych dla rynku pracy

Od 2009 roku był realizowany ogólnopolski projekt „OHP jako realizator usług rynku pracy”. W pomieszczeniach udostępnionych bezpłatnie przez Urząd Miasta Przasnysz powstało Młodzieżowe Centrum Kariery, Punkt Pośrednictwa Pracy oraz Ośrodek Szkolenia Zawodowego. Działaniami projektowymi objęto młodzież w wieku 15-25 lat w tym bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo. Wsparcie kierowane było do osób bezrobotnych lub poszukujących pracy o zróżnicowanym poziomie wykształcenia i kwalifikacji zawodowych, absolwentów, osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, zaniedbanych wychowawczo, pochodzących ze środowisk niedostosowanych społecznie, wymagających wsparcia w zakresie doradztwa zawodowego, pośrednictwa pracy i szkoleń. Realizacja projektu umożliwiła młodzieży dostęp do kompleksowego, ogólnopolskiego systemu informacji, poradnictwa zawodowego, pośrednictwa pracy i szkoleń. Beneficjenci korzystali z usług w sposób indywidualny i grupowy na zasadzie powszechnej dostępności i nieodpłatnie. W ramach projektu organizowano też targi pracy.

W ramach projektu „e-Mocni cyfrowe umiejętności, realne korzyści” na terenie miasta przeprowadzono program edukacji cyfrowej mieszkańców, skierowany szczególnie do osób z niskim wykształceniem i o niskich dochodach, wykluczonych cyfrowo.

W ramach projektu „Inkubacja i Wsparcie Ekonomii Społecznej w subregionie ostrołęckim” osoby w trudnej sytuacji życiowej i znacznie oddalone od rynku pracy uzyskały wsparcie. W ramach bezpłatnej kilkietapowej pomocy beneficjenci uzyskali szkolenia, doradztwo, usługi eksperckie, pomoc finansową, wsparcie animatorów w zakresie działań gospodarczych o charakterze społecznym.

## Podsumowanie realizacji celów w sferze społecznej

W sferze społecznej określono następujące cele:

Sfera społeczna	
CELE	Wzrost świadomości w zakresie jakości i potrzeb kształcenia
	Wykorzystanie zasobów kulturowych miasta
	Aktywizacja społeczności lokalnej i wzmacnianie kapitału społecznego
	Ograniczenie skali problemów społecznych

W latach 2016-2018 miasto realizowało następujące działania realizujące poszczególne cele:

CEL: Wzrost świadomości w zakresie jakości i potrzeb kształcenia	
KIERUNKI DZIAŁAŃ	Wdrożenie rozwiązań podnoszących jakość kształcenia i ich monitorowanie
	Promowanie edukacji w przedmiotach ścisłych dla gospodarki opartej na wiedzy
	Promowanie postaw kreatywnych i przedsiębiorczych wśród dzieci i młodzieży
	Wyrównywanie szans w dostępie do wysokiej jakości edukacji
	Rozwój kompetencji lokalnych kadr systemu oświaty
	Wsparcie dla kształcenia ustawicznego
	Doposażenie szkół w nowoczesne narzędzia edukacji

Miasto jest organem prowadzącym dwa przedszkola, trzy szkoły podstawowe, a od 2018 roku żłobek miejski. Oświata stanowi od lat znaczący udział wydatków z budżetu miejskiego. Finansowanie oświaty w latach 2016-2018 prezentuje poniższa tabela.

	2016	2017	2018
Subwencja oświatowa, dotacje i środki z innych źródeł (zł)	12 581 454,00	13 090 819,00	13 402 224,00
Środki własne (zł)	9 236 023,55	10 132 782,20	9 017 143,97

W placówkach na bieżąco prowadzono remonty, a pracownicy byli wyposażeni w nowoczesne narzędzia edukacyjne m.in. z programu aktywna tablica.

Poza realizacją podstawowego programu nauczania w szkołach podstawowych realizowane były projekty rozwijające kompetencje kluczowe. W ciągu trzech lat projektami edukacyjnymi zostało objętych łącznie 3681 uczniów.

Dzieci z SP1 w ramach programu Erasmus+ wraz z uczniami szkół z Wielkiej Brytanii, Włoch, Chorwacji i Portugalii uczestniczyli w wyjazdach do krajów partnerskich. Rozwijali swoje kompetencje językowe i społeczne. Uczniowie uczyli się też programowania z robotem Photonem w czasie warsztatów współorganizowanych z Miejską Biblioteką Publiczną. W ramach projektu Szkoła Równych Szans uczniowie jedynki uczestniczyli w zajęciach pozalekcyjnych m.in. z: języków obcych, matematyki, przyrodniczo-naukowych, kodowania, logopedycznych, korekcyjno-kompensacyjnych, kształtujących kompetencje społeczne. Zorganizowano też koła zainteresowań.

W szkołach nr 2 i 3 realizowany był projekt „Powiedz mi, a zapomnę. Pokaż mi, a zapamiętam. Pozwól mi zrobić, a zrozumiem - nowe kompetencje uczniów i nauczycieli w gminie i mieście Przasnysz” współfinansowany przez UE. Dla uczniów zorganizowano zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze: z języka angielskiego, matematyki, przyrody, zajęcia dodatkowe z zakresu kompetencji kluczowych, koło przyrodnicze, koło językowe, koło robotyki, zajęcia specjalistyczne: warsztaty sensoryczne, zajęcia socjoterapeutyczne i logopedyczne. Kadra pedagogiczna została objęta systemem szkoleń i możliwością podjęcia studiów podyplomowych. Ponadto szkoły zyskały wyposażenie pracowni matematyczno - przyrodniczych, materiały biurowe, pomoce dydaktyczne.

Dzieci ze szkół podstawowych uczestniczyły też w zajęciach na basenie w ramach realizowanego od kilku lat programu „Umiem pływać”.

<b>CEL: Wykorzystanie zasobów kulturowych miasta</b>	
<b>KIERUNKI DZIAŁAŃ</b>	Rewitalizacja i rewaloryzacja obiektów dziedzictwa kulturowego
	Wykorzystanie obiektów historycznych do budowania atrakcji na szlakach kulturowych
	Promocja zasobów turystyki kulturowej
	Animacja społeczno - kulturalna mieszkańców

Przasnysz leży na Szlaku Księżąt Mazowieckich oraz Szlaku Frontu Wschodniego I Wojny Światowej. Obiekty cenne kulturowo i historycznie na szlakach zostały oznakowane ujednoliconymi tablicami. Szlaki są promowane w skali ogólnopolskiej, co przyczynia się również do promocji Przasnysza. Miasto organizowało i uczestniczyło w turnieju miast na Szlaku Księżąt Mazowieckich.

Cel realizowały przede wszystkim Referat Promocji Urzędu Miasta oraz miejskie instytucje kultury: Miejska Biblioteka Publiczna, Miejski Dom Kultury i Muzeum Historyczne. Ich ofertę wzbogacały organizacje pozarządowe i grupy nieformalne.

Miejski Dom Kultury realizował działania w trzech głównych kierunkach: artystycznym (zajęcia teatralne, warsztaty wokalne), edukacyjnym (nauka gry na instrumentach muzycznych, zajęcia logopedyczne dla dzieci ze śpiewem i glottodydaktyką oraz rytmiką, zajęcia plastyczne), filmowym (seanse, przeglądy, maratony filmowe).

Biblioteka posiada w swojej ofercie ponad 57 tysięcy woluminów i audiobooków. Poza wypożyczaniem książek organizowała liczne wydarzenia: spotkania autorskie, wystawy, warsztaty, konkursy oraz z akcje promujące książki i czytelnictwo, takie jak: głośne czytanie bajek, dyskusyjny klub książki, bajkowa biblioteka, poranek w bibliotece, biblioteka dla smyka, noc bibliotek, narodowe czytanie, rajdy rowerowe i wycieczki.

W 2018 roku zakończyła się realizacja projektu „Rozszerzenie oferty kulturalnej w Przasnyszu poprzez inwestycję infrastrukturalną i doposażenie miejskich instytucji kultury”. Środki pozyskane z UE przeznaczono na remont i przebudowę budynku po starym kinie oraz zakup specjalistycznego wyposażenia dla Muzeum Historycznego (partnera projektu). Biblioteka zyskała nowoczesną siedzibę i wyposażenie atrakcyjne dla wszystkich grup wiekowych.

Muzeum gromadzi zbiory m.in.: odznaczenia, medale, militaria, monety, banknoty, dzieła sztuki, zabytkowe przedmioty codziennego użytku oraz archiwalia: dokumenty, fotografie, pocztówki, mapy i plany. Prowadzi też bibliotekę regionalną z wydawnictwami dotyczącymi historii Przasnysza i Północnego Mazowsza. Muzeum posiada dwie wystawy stałe „Złoty wiek Przasnysza” oraz „Wielka Wojna w Przasnyszu. 100. Rocznica Wybuchu I Wojny Światowej”. W latach 2016-2018 muzeum organizowało wystawy czasowe ze zbiorów własnych i innych muzeów. Ponadto muzeum prowadziło działalność kulturalno-oświatową poprzez sesje popularnonaukowe, spotkania, odczyty, lekcje muzealne, warsztaty.

	2016	2017	2018
Liczba wydarzeń kulturalnych realizowanych na terenie miasta (szt.)	303	492	459
Liczba uczestników wydarzeń kulturalnych organizowanych na terenie miasta (szt.)	23805	24742	31866

<b>CEL: Aktywizacja społeczności lokalnej i wzmacnianie kapitału społecznego</b>	
<b>KIERUNKI DZIAŁAŃ</b>	Rozwijanie partycypacyjnego modelu współuczestnictwa mieszkańców w zarządzaniu miastem
	Wspieranie organów konsultacyjno - doradczych (MRMP, RSMP, PRDPP)
	Promowanie partnerstw samorządu i organizacji III sektora w realizacji zadań publicznych

### **Rozwijanie partycypacyjnego modelu współuczestnictwa mieszkańców w zarządzaniu miastem**

W latach 2016 i 2017 przeprowadzono dwie edycje budżetu partycypacyjnego, w których wzięło udział średnio 10 % mieszkańców. Statystyki dotyczące budżetu partycypacyjnego przedstawia poniższa tabela.

	2016	2017
Liczba mieszkańców biorących udział w głosowaniu (os.)	1433	2035
Liczba zgłoszonych projektów (szt.)	24	25
Liczba wybranych projektów (szt.)	6	7
Kwota przeznaczona na realizację przedsięwzięć (zł)	298 450,00	296 937,69

W latach 2016-2018 urząd konsultował z mieszkańcami swoje zamierzenia i dokumenty strategiczne. Odkonstultowano 13 konsultacji społecznych, w których udział wzięło 138 mieszkańców.

### **Wspieranie organów konsultacyjno - doradczych**

W mieście funkcjonują organy konsultacyjno-doradcze: Młodzieżowa Rada Miasta Przasnysz, Rada Seniorów Miasta Przasnysz oraz Przasnyska Rada Działalności Pożytku Publicznego, którym Urząd Miasta udziela wsparcia administracyjnego i doradczego.

Lata 2016-2018 obejmują trzy kadencje Młodzieżowej Rady Miasta. Działalność rady poza posiedzeniami obejmowała takie działania jak: organizacja maratonów filmowych, turniejów sportowych, dyskotek, udział w wydarzeniach miejskich, kulturalnych, charytatywnych i patriotycznych. Młodzież współpracowała z władzami miasta, jednostkami organizacyjnymi, organizacjami pozarządowymi i grupami nieformalnymi. Opiniowała też dokumenty o znaczeniu strategicznym.

Od 2016 do 2018 roku miały miejsce 3 kadencje Rady Seniorów. Rada reprezentowała seniorów przed władzami miasta oraz na lokalnych, regionalnych oraz ogólnopolskich spotkaniach, konferencjach i szkoleniach. Organizowała dzień seniora, pikniki, spotkania integracyjne, uczestniczyła w miejskich wydarzeniach kulturalnych, patriotycznych, sportowych i innych. Propagowała w środowisku osób starszych ofertę kulturalną miasta i możliwość udziału w projektach czy wydarzeniach. Angażowała się w przedsięwzięcia o charakterze międzypokoleniowym np. warsztaty świąteczne, dzień Babci i Dziadka czy Cała Polska czyta dzieciom. Współpracowała z radą młodzieżową, organizacjami pozarządowymi i jednostkami organizacyjnymi miasta. Do dyspozycji rady pozostawały pomieszczenia Centrum Animacji i Wsparcia dla Społeczności Lokalnej, gdzie członkowie rady spotykali się na comiesięcznych spotkaniach.

Lata 2016-2018 obejmowały dwie kadencje Przasnyskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego. Rada jako organ, który stanowi reprezentację trzeciego sektora z terenu Przasnysza konsultowała przede wszystkim programy współpracy Miasta Przasnysz z organizacjami pozarządowymi. Opiniowała także dokumenty o charakterze strategicznym i programowym takie jak: program rewitalizacji, program opieki nad zwierzętami, program przeciwdziałania przemocy czy sprawozdania z miejskich programów profilaktycznych.

### **Promowanie partnerstw samorządu i organizacji III sektora w realizacji zadań publicznych**

W latach 2015-2018 obowiązywał Wieloletni program współpracy Miasta Przasnysz z organizacjami pozarządowymi oraz programy roczne. Ich głównym założeniem było zwiększenie roli organizacji pozarządowych i mieszkańców miasta w stymulowaniu rozwoju społecznego i realizacji usług publicznych na terenie Przasnysza.

Współpraca miasta z organizacjami miała charakter finansowy i pozafinansowy. W latach 2016-2018 organizacje pozarządowe zrealizowały 34 zadania publiczne z dofinansowaniem miasta w ramach otwartych konkursów ofert i tzw. małych grantów.

Współpraca o charakterze pozafinansowym polegała na: konsultowaniu z organizacjami projektów aktów prawa miejscowego, zamieszczenie informacji istotnych dla organizacji na stronie internetowej, przekazywaniu organizacjom materiałów promocyjnych miasta, celem wykorzystania ich do promocji

miasta, udostępnianiu organizacjom miejskich obiektów (organizacja spotkań, szkoleń, imprez sportowych i kulturalnych) oraz obejmowaniu patronatem Burmistrza Przasnysza przedsięwzięć realizowanych przez organizacje pozarządowe. Miasto udzielało też organizacjom wsparcia organizacyjnego i merytorycznego w szczególności organizowania szkoleń i doradztwa w Centrum Animacji i Wsparcia dla Społeczności Lokalnej w Przasnyszu (prowadzonym przez Federację Ruch Organizacji Pozarządowych ROSA).

Ponadto miasto i jednostki organizacyjne aktywnie współpracują z organizacjami. Wspólnie realizują projekty w tym z dofinansowaniem zewnętrznym, organizują imprezy, akcje, wydarzenia.

<b>CEL: Ograniczenie skali problemów społecznych</b>	
<b>KIERUNKI DZIAŁAŃ</b>	Rozwijanie form pracy socjalnej zorientowanych na wzmocnienie aktywności i usamodzielniania
	Budowanie zintegrowanych systemów wsparcia dla osób wykluczonych ze względu na wiek, stan zdrowia, samotność, niesamodzielnność i status społeczny
	Rozwijanie oferty kulturalno - wychowawczej dla dzieci i młodzieży
	Organizacja i promocja programów profilaktycznych

#### **Rozwijanie form pracy socjalnej zorientowanych na wzmocnienie aktywności i usamodzielniania**

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Przasnyszu w 2017 roku został powołany zespół składający się z pracowników socjalnych, odpowiedzialny za organizację społeczności lokalnej w nieformalnym partnerstwie z Federacją ROSA. Swym zakresem obejmował on głównie organizowanie społeczności lokalnej na osiedlu bloków socjalnych przy ul. Zawodzie 4. Dostrzegając specyfikę tego miejsca zostały podjęte działania m. in. zmierzające do pobudzenia aktywności społecznej samych mieszkańców, a także zmiany wizerunku osiedla. W nieformalnym partnerstwie zrealizowano takie projekty jak: „Łączy nas budżet partycypacyjny”, czy malowanie klatki. Przeprowadzono liczne spotkania, dyskusje z władzami miasta i pikniki integracyjne.

W roku 2018 w ramach prowadzonych działań, po licznych spotkaniach, warsztatach i wsparciu zawiązała się grupa nieformalna Zawodzie. Przystąpiła ona do konkursu organizowanego w ramach Funduszu Inicjatyw Obywatelskich Mazowsze Lokalnie. Złożony projekt „Twarzą w Twarz” okazał się być jednym z najlepszych na Mazowszu, a grupa nieformalna pozyskała dotację w wysokości 5 tys. zł. W ramach projektu odbyły się warsztaty teatralne dla wszystkich grup wiekowych, przygotowania aktorów - amatorów, scenografii oraz premiera sztuki „Brzydkie Kaczętko” na deskach Miejskiego Domu Kultury.

Ponadto po konsultacjach z mieszkańcami w miesiącu czerwcu 2018 wspólnymi siłami zorganizowano piknik integracyjny na terenie osiedla. Tego dnia zainaugurowano kolejne wydarzenie, które być może na stałe wpisze się w kalendarz prowadzonych działań, jakim jest „Dzień Sąsiada”. Tu wspólnie przygotowywano posiłek, rozmawiano i aktywnie z dziećmi spędzano wolny czas.

#### **Budowanie zintegrowanych systemów wsparcia dla osób wykluczonych ze względu na wiek, stan zdrowia, samotność, niesamodzielnność i status społeczny:**

W maju 2018 roku Miasto Przasnysz podpisało porozumienie z Instytutem Pracy i Spraw Socjalnych w Warszawie, Uniwersytetem Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie oraz Stowarzyszeniem Niepełnosprawni dla Środowiska EKON w Warszawie, którego celem była wspólna realizacja Projektu pod nazwą „Profesjonalizacja usług asystenckich i opiekuńczych dla osób niesamodzielnnych – nowe



standardy kształcenia i opieki” w ramach II Osi priorytetowej Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przasnyszu koordynował realizację projektu na terenie miasta Przasnysz. Celem projektu był wzrost liczby miejsc świadczenia usług opiekuńczych dla starszych osób niesamodzielnych zamieszkujących miasto Przasnysz, poprzez dostarczenie w okresie trwania projektu kompleksowej usługi, będącej połączeniem usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania z teleopieką, wzmacniającą poczucie bezpieczeństwa u starszej osoby niesamodzielnej. W trakcie trwania projektu wsparciem w formie usług opiekuńczych zostało objętych 21 osób niesamodzielnych. Projekt przewidywał możliwość korzystania z bezpłatnych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania w wymiarze dostosowanym indywidualnie do stanu zdrowia.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przasnyszu od 2018 roku współpracuje z Warszawską fundacją efKropka przy realizacji projektu „Razem do samodzielności”. Do podstawowych założeń projektu należy przede wszystkim integracja społeczna osób po kryzysach psychicznych, zmniejszenie poziomu autostygmatyzacji wśród osób po kryzysach i wśród członków ich rodzin, zapoznanie z wiedzą na temat zdrowia psychicznego i przeciwdziałania stygmatyzacji i dyskryminacji. W ramach projektu powstały trzy grupy: aktywizująca – dla osób po kryzysie psychicznym; wsparcia – dla rodzin osób po kryzysie psychicznym oraz edukacyjna – dla profesjonalistów współpracujących na co dzień z osobami po kryzysach psychicznych.

#### **Rozwijanie oferty kulturalno - wychowawczej dla dzieci i młodzieży**

Miejską ofertę kulturalno – wychowawczą realizują przedszkola, szkoły oraz miejskie instytucje kultury. Dla dzieci i młodzieży organizowane były zajęcia artystyczne w ogniskach i grupach skupionych przy Miejskim Domu Kultury, cykliczne zajęcia dla różnych grup wiekowych organizowane przez bibliotekę czy muzeum. Instytucje te organizowały zajęcia wakacyjne i zimowe oraz szereg różnorodnych ogólnodostępnych wydarzeń. Ofertę tą wzbogacały zajęcia sportowe, wydarzenia realizowane przez inne instytucje oraz organizacje pozarządowe.

Łączna liczba uczestników projektów edukacyjnych, kulturalnych i rekreacyjno-sportowych w latach 2016-2018 wyniosła ponad 16 tysięcy.

#### **Organizacja i promocja programów profilaktycznych**

Programy profilaktyczne realizowane były ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych, którymi dysponowała Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Wydatki na Przeciwdziałanie alkoholizmowi i zwalczanie narkomanii przedstawia poniższa tabela.

	<b>2016</b>	<b>2017</b>	<b>2018</b>
Wydatki (zł)	308 282,88	323 737,63	327 146,11

Miasto finansowało zajęcia profilaktyczne w szkołach, realizację programów profilaktycznych przez organizacje pozarządowe oraz różnorodne wydarzenia o charakterze profilaktycznym (szczegółowe informacje znajdują się w sprawozdaniach z realizacji miejskich programów przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii).

Ważnym działaniem profilaktycznym jest świetlica opiekuńczo-wychowawcza dla dzieci i młodzieży, którą prowadzi Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia Św. Wincentego a Paulo. Wszystkie przebywające tam dzieci mają zapewnioną fachową opiekę, zajęcia terapii pedagogicznej z podziałem na grupy wiekowe, pomoc w lekcjach, gorący posiłek oraz potrzebne zabiegi sanitarne. Corocznie pod opieką świetlicy przebywa około 50 osób.

W 2017 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował projekt „Rodzina wolna od przemocy” w ramach Programu Osłonowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu

Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie”. W ramach projektu wsparciem zostało objętych 65 osób.

## System monitoringu Strategii

Do każdego z celów strategii przyporządkowano zestaw wskaźników. Wskaźniki monitorowania przedstawia poniższa tabela.

Cel	Wskaźnik	Jednos tka miary	Wskaźnik 2015	Wskaźnik 2016	Wskaźnik 2017	Wskaźnik 2018
<b>Sfera przestrzenna</b>						
Zdrowe i czyste środowisko	Poziom odzysku odpadów	%	38,97	45,64	30,28	38,98
	Ilość zmodernizowanych kotłowni indywidualnych	szt.	60	130	103	0
	Powierzchnia zrewitalizowanych terenów zielonych i wodnych	ha	3,8	3,8	0	1,04
Rozwój funkcji mieszkanio wych	Liczba oddanych do użytku mieszkań socjalnych	szt.	0	48	0	0
	Liczba wyremontowanych mieszkań w zasobach komunalnych	szt.	17	6	20	18
	Liczba nowych mieszkań na rynku komercyjnym	szt.	41	16	61	0
	Długość nowo wybudowanej sieci wod-kan	km	2,42	2,12	2,39	4,12
Poprawa jakości infrastruktury drogowej	Długość nowo wybudowanych i wyremontowanych dróg	km	1,93	1,35	3,90	0,33
	Liczba kolizji i wypadków drogowych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	szt./1000 mieszk.	7,35	9,12	8,25	10,19
<b>Sfera gospodarcza</b>						
Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej	Powierzchnia nowych gruntów wykorzystywanych pod działalność gospodarczą	ha	2,21	3,93	2,21	2,29
	Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON	szt.	122	134	129	168
	Liczba osób pracujących	os.	4795	4915	4858	4891
	Liczba osób bezrobotnych	os.	941	790	654	666
Wzrost poziomu przedsiębiorczości i zatrudnienia	Udział % podmiotów zarejestrowanych w danym roku w mieście w ogóle podmiotów zarejestrowanych w danym roku w powiecie	%	43,40	43,37	43,82	44,25
	Liczba osób korzystających z inkubatora przedsiębiorczości	os.	0	0	0	0
	Udział % bezrobotnych w stosunku do osób w wieku produkcyjnym	%	8,9	7,5	6,4	6,6
<b>Sfera społeczna</b>						

Cel	Wskaźnik	Jednostka miary	Wskaźnik 2015	Wskaźnik 2016	Wskaźnik 2017	Wskaźnik 2018
Wzrost świadomości w zakresie jakości i potrzeb kształcenia	Średnie wyniki egzaminów gimnazjalnych	pkt.	50,75	47,16	46,95	49,50
	Ilość projektów edukacyjnych zrealizowanych w placówkach oświatowych	szt.	6	6	7	5
	Liczba uczniów objętych projektami edukacyjnymi	os.	792	1390	1278	1013
	Liczba uczniów przypadających na 1 stanowisko komputerowe w szkołach	os./szt.	15	14	14	14
Wykorzystanie zasobów kulturowych miasta	Ilość odnowionych obiektów dziedzictwa kulturowego	szt.	0	0	0	0
	Ilość wydarzeń kulturalnych realizowanych na terenie miasta	szt.	201	303	492	459
	Liczba uczestników wydarzeń kulturalnych organizowanych na terenie miasta	os.	23529	23805	24742	31866
	Ilość przedsięwzięć kulturalnych organizowanych na terenie miasta w partnerstwie międzysektorowym	szt./rok	74	81	82	101
Aktywizacja społeczności i lokalnej i wzmacnianie kapitału społecznego	Liczba osób biorących udział w konsultacjach społecznych	os.	2224	1503	2073	30
	Ilość dokumentów konsultowanych przez organy konsultacyjno - doradcze	szt.	2	5	2	2
	Ilość zadań publicznych zrealizowanych przez organizacje pozarządowe	szt.	20	13	11	12
Ograniczenie skali problemów społecznych	Liczba osób korzystających ze wsparcia MOPS	os.	1226	1190	897	860
	Liczba osób korzystających z usług wczesnego wsparcia rodziny	os. (rodzin)	32	28	35	43
	Liczba seniorów uczestniczących w projektach edukacyjnych, kulturalnych i rekreacyjno – sportowych	os.	2492	2280	2553	2759
	Liczba dzieci i młodzieży uczestniczącej w zajęciach kulturalno – wychowawczo - sportowych organizowanych przez jednostki organizacyjne miasta	os.	1458	4484	5857	5796
	Liczba osób objętych programami profilaktycznymi	os.	766	2022	1434	1111

## Uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne

Procesy rozwojowe w mieście są ściśle warunkowane przez zmiany zachodzące w krajowym i regionalnym otoczeniu politycznym i planistycznym. Do istotnych uwarunkowań należy zaliczyć zmiany w krajowej polityce rozwojowej kraju oraz w ustawodawstwie, co wiąże się z nowymi zadaniami dla samorządów.

W 2017 roku została przyjęta Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), która jest aktualizacją Strategii Rozwoju Kraju 2020. SOR jest obowiązującym, kluczowym dokumentem państwa polskiego w obszarze średnio- i długofalowej polityki gospodarczej. W Strategii zawarte są rekomendacje dla polityk publicznych. Stanowi ona też podstawę dla zmian w systemie zarządzania rozwojem, w tym obowiązujących dokumentów strategicznych (strategii, polityk, programów).

W okresie realizacji strategii nastąpiły istotne zmiany w systemie edukacji, które dotyczyły samorządu miejskiego jako organu prowadzącego szkoły podstawowe. W roku szkolnym 2016/2017 zniesiono obowiązek szkolny dla 6-latków, a w roku 2017/2018 dotychczasowa sześcioletnia szkoła podstawowa stała się ośmioletnią szkołą podstawową. Dotychczasowe Publiczne Gimnazjum w Przasnyszu zostało przekształcone w Szkołę Podstawową nr 3 w Przasnyszu.

Od 1 kwietnia 2016 roku wszedł w życie program Rodzina 500+, który obejmował świadczenie wychowawcze w kwocie 500zł na drugie i każde kolejne dziecko oraz wg kryterium dochodowego na pierwsze dziecko. W związku ze wdrożeniem programu powstały nowe obowiązki dla samorządów gminnych, świadczenie przyznaje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

Od 1 października 2017 roku przywrócono wiek emerytalny do 60 lat dla kobiet i 65 dla mężczyzn co przyczyniło się do powiększenia grupy mieszkańców w wieku poprodukcyjnym w statystyce dotyczącej liczby mieszkańców.

Na terenie miasta w 2018 roku Polska Spółka Gazownictwa wybudowała gazociąg o łącznej długości 11493,73 m, co dało mieszkańcom możliwość przyłączenia się do sieci gazowej.

W latach 2016-2018 opracowano miejskie dokumenty strategiczne: Gminny Program Rewitalizacji Miasta Przasnysz na lata 2016-2020, Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Przasnysz oraz Program wspierania rodziny w Mieście Przasnysz na lata 2018-2020.

W 2018 roku nastąpiła zmiana władz lokalnych wybranych na pięcioletnią kadencję.

Zmiany organizacyjne w Urzędzie Miasta dokonane w 2019 roku spowodowały, że monitorowanie strategii zostało przeniesione z kompetencji Wydziału Rozwoju i Promocji Miasta do Wydziału Inwestycji, Rozwoju i Pozyskiwania Środków Zewnętrznych.

## **Rekomendacje w zakresie procesu monitorowania strategii**

Zgodnie z przyjętym w strategii systemem monitorowania proces ten miał odbywać się w cyklu corocznym. Niniejszy raport jest pierwszym dokumentem obrazującym postęp realizacji strategii. Obejmuje okres trzyletni czyli połowę perspektywy czasowej realizacji strategii.

Istotnym elementem monitorowania strategii jest pozyskiwanie danych o wartościach poszczególnych wskaźników oraz gromadzenie danych o realizowanych przedsięwzięciach. W kontekście potrzeby opracowania kolejnych raportów oraz monitorowania rezultatów dokumentów strategicznych i sektorowych konieczne jest ustalenie cyklicznego systemu gromadzenia i analizowania danych o mieście przez poszczególne komórki organizacyjne urzędu, jednostki organizacyjne oraz podmioty współpracujące przy realizacji strategii.

We wskaźnikach monitorowania strategii rekomenduje się dokonanie zmian, wynikających z rodzaju gromadzonych danych:

<b>Wskaźnik istniejący</b>	<b>Wskaźnik rekomendowany</b>
Poziom odzysku odpadów	Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użyciu i odzysku następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła
Średnie wyniki egzaminów gimnazjalnych	Średnie wyniki egzaminów ósmoklasisty w części matematyczno-przyrodniczej
Liczba osób korzystających z usług wczesnego wsparcia rodziny	Liczba rodzin korzystających z usług wczesnego wsparcia rodziny

## **Wnioski i rekomendacje dla przyszłych działań w ramach realizacji strategii**

Stale zmieniające się uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne mają istotny wpływ na możliwość realizacji założonych celów. Nie można więc traktować strategii i programów jako zamkniętych dokumentów, które mają obowiązywać w niezmiennym kształcie. Konieczne jest stałe monitorowanie postępów realizacji przedsięwzięć w oparciu o coroczne gromadzenie i analizowanie wskaźników, a w razie potrzeb aktualizowanie dokumentów w taki sposób by były odzwierciedleniem sytuacji wyjściowej oraz możliwych do zrealizowania założeń.

Podsumowując zgromadzone w procesie monitorowania dane rekomenduje się dalsze kontynuowanie podjętych działań.

## **Aneks**

---

Zgodnie z założeniami strategii niniejszy raport został przedłożony Radzie Miejskiej w Przasnyszu w dniu 30 września 2019 r.

W dniu 17 października 2019 r. w Urzędzie Miasta Przasnysz odbyło się otwarte spotkanie z mieszkańcami, w którym uczestniczyło 6 osób. Zaprezentowano na nim Strategię Rozwoju Społeczno - Gospodarczego oraz raport z jej monitorowania. Uczestnicy spotkania nie wnieśli uwag do raportu.